

Toelichting pilot

In deze rapportage worden de belangrijkste bevindingen gepresenteerd die voortkomen uit de beleidsevaluatie van de pilot *Naschoolse Opvang Plus (hierna: NSO+)* en wordt een advies gegeven over het vervolg. De gemeente Groningen is in januari 2024 gestart met de innovatieve en unieke pilot NSO+. Met als doel om kinderen die van het speciaal onderwijs cluster 3 gebruikmaken, passende naschoolse opvang vanuit het kader Wet kinderopvang te kunnen bieden. De pilotperiode loopt door tot einde schooljaar 2024/2025. Voor die tijd vindt de besluitvorming over het vervolg plaats.

Per 1 januari 2024 wordt NSO+ op de Van Lieflandschool en De Wingerd uitgevoerd door de SKSG kinderopvang met de zorgaanbieder Cosis in afstemming met de betrokken scholen. De naschoolse opvang is gerealiseerd vanuit de kinderopvang, met een plus vanuit (preventieve) jeugdhulp. Het afgelopen jaar hebben gemiddeld 42 kinderen gebruik gemaakt van de NSO+. Het aantal kinderen op De Wingerd blijft wat achter. De reden is dat deze school in omvang kleiner is en voor de start van de pilot NSO+ hier nog geen naschoolse voorziening aanwezig was. Het afgelopen jaar hebben gemiddeld 42 kinderen gebruik gemaakt van de NSO+. 80% van deze kinderen is afkomstig uit de gemeente Groningen en 20% van de kinderen woont in de omliggende regiogemeenten.

Uitkomsten

De belangrijkste én meest in het oog springende conclusie is dat het gelukt is NSO+ vanuit het kader Wet Kinderopvang te organiseren voor kinderen van 4 tot en met 14 jaar met een verstandelijke en soms ook een lichamelijke beperking uit het cluster 3 speciaal onderwijs. Hiermee is dit NSO arrangement, voor zover daar zicht op is, de eerste NSO+ in Nederland die voldoet aan drie verschillende wetten (Wet op de kinderopvang, de Jeugdwet en de Wet langdurige zorg). De samenwerking tussen SKSG kinderopvang als coördinerende organisatie en penvoerder met de zorgaanbieder Cosis en de scholen groeit en heeft potentie voor de toekomst. De pilot NSO+ heeft vorm gekregen binnen het budget dat het college van B&W van de gemeente Groningen beschikbaar heeft gesteld.

Het uitgangspunt bij de start van de pilot is dat kinderen die bij elkaar op school zitten ook samen naar dezelfde naschoolse opvang kunnen, onafhankelijk van een indicatie voor jeugdhulp of de Wet langdurige zorg (WLZ). Met de volgende definitie van de doelgroep kan dit uitgangspunt worden behouden bij een duurzaam vervolg van de NSO+;

- Kinderen die speciaal onderwijs volgen op de cluster 3 scholen De Wingerd en Van Liefland;
- Kinderen 4 t/m 14 jaar (eis Wet kinderopvang) met en zonder indicatie Wet langdurige zorg;
- Kinderen die kunnen functioneren in een NSO+ groep eventueel met de nodige aanpassingen, aanvullende individuele afspraken mits het de groep als geheel niet schaadt.

Uit de evaluatie blijkt dat de beleidsdoelstellingen die voor de start van de pilot zijn opgesteld zijn behaald:

1. De kinderen; (sociale) ontwikkeling, integratie, vrijetijdsbesteding, sociale vaardigheden, het hebben van en/of ondersteunen bij sociale contacten:
NSO+ heeft een positieve impact op de ontwikkeling van kinderen. NSO+ draagt bij aan de sociale ontwikkeling van de kinderen, zowel op sociaal-emotioneel als op cognitief vlak, op basis van hun eigen ontwikkelpotentie.
2. De ouders; verlichting van de belasting van ouders en het gezin en mogelijkheid tot arbeidsparticipatie.

Uit het onderzoek naar het ouderperspectief uitgevoerd door het adviesbureau Sardes is naar voren gekomen dat ouders heel positief zijn over de NSO+ en willen ze graag dat het blijft. Wanneer er wat meer duidelijkheid komt over het vervolg en over de leeftijd dan zijn eventuele drempels die ervaren kunnen worden naar het idee van Sardes weggenomen. Ouders gaven aan

dat de pilot hen significant meer rust en flexibiliteit bood, waardoor ze werk en gezinsverplichtingen beter konden combineren.

3. Bijkomend; het zicht hebben op de situatie van het kind en in een kwetsbaar gezin. Een signalerende functie op gezondheid en veiligheid et cetera.

Medewerkers van NSO+ geven aan dat zij hier zicht op hebben en er ook naar handelen wanneer zij dat noodzakelijk achten. Ze betrekken hier indien nodig hun teammanager, betrokken onderwijspersoneel en WIJ Groningen bij (of sociaal team van regiogemeente als kind niet in Groningen woont).

Er is een continuïteitsafweging gemaakt dat bestaat uit twee delen; ontwikkelingen wet- en regelgeving en een financiële afweging. De komende jaren is geen nieuwe wetgeving te verwachten voor het oplossen van de lacune in de wetgeving rondom het mogelijk maken van naschoolse opvang voor leerlingen uit het speciaal (basis) onderwijs en komen hiervoor geen extra rijksmiddelen beschikbaar. Het Rijk gaat uit van financiering van extra benodigde zorgondersteuning “+” bij de NSO uit van de gemeentelijke budgetten voor jeugdhulp. Voor de financiële afweging zijn scenario’s opgesteld. In nauwe afstemming met WIJ Groningen is onderzocht wat het betekent als NSO+ stopt. Dit scenario is vergeleken met het vervolgen van NSO+. Het scenario over het vervolgen NSO+ leidt tot ongeveer € 100.000,- minder jeugdhulputgaven.

Advies

Het advies vanuit de projectgroep op basis van de uitgevoerde pilotevaluatie is NSO+ een duurzaam vervolg te geven aangeboden vanuit de kinderopvangorganisatie SKSG met een plus voor de collectieve jeugdhulp aan deze doelgroep. Vanuit bedrijfseconomisch oogpunt is de voorwaarde voor de kinderopvangorganisatie dat voldoende kinderen deelnemen aan de NSO+ locaties bij Van Lieflandschool en De Wingerd. Per NSO+ locatie is de minimumgrens 8 kinderen per dagdeel. Ook in het licht van de financiële tekorten op het budget voor jeugdhulp is het van belang dat de toevoeging van collectieve jeugdhulp wordt gemonitord en gereguleerd.